

שר האוצר כהן-אורגד המשכורת בסדר, אבל החודש ארוך מדי

איר לגמור את החודש בלי אוברדראפט

במדינה

(המשך מעמוד 7)

שלו. בפעם ה-1001 קברו דוברי ישראל את מנהיג אש"ף, ובפעם ה-1001 הסתבר כי מישאלת-הלב מובילה למעשי-איוולת. הפחד מפני ערפאת המתון, המוכן לנהל משאומתן על הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, שיבש גם את שיקולי העורכים בקול ישראל.

הסתדרות ח"כ על הכונת

מנכ"ל "שיכון-עובדים" יהיה מוקד לביקורת נוקבת בשבועות הקרובים

כאשר המערך חלם להפיל את שילטון הליכוד, אחרי תקופת כהונה אחת בלבד, הוא בנה את המתחרה לשרה-שיכון דוד לוי מחרות. היה זה רפי אדרי, מנכ"ל שיכון-עובדים, ומי שיועד לתפקיד שרה-שיכון בממשלת המערך.

אז היה אדרי, יליד מארקו, שעבר מצפון-הארץ להרצליה, כוכב עדות-המיוזר של מפלגת-העבודה. עתה חל כירסום חסר תקדים במעמדו.

בעייתו של אדרי אינה בכנסת, שם כמעט אינו נשמע. הבעיה שלו היא בחברת העובדים.

אדרי, מנכ"ל חברה הסתדרותית, לוקח חלק במאבקי-הכוח המתנהלים בחברת העובדים, שהשליטה בה משמעה שליטה בהסתדרות. במיגרש זה היריבים אינם מדרגת ח"כים.

סיכסוך כפול. בקרוב מאוד אדרי יידרש להחליט על איזה תפקיד הוא ייוותר. על תפקידו בכנסת או כשיכון עובדים. הוא יאלץ לעשות זאת אחרי שחבריו למיילגה יזכירו לו את החלטת המרכז, שמונעת כפול-תפקידים.

וזהי החלטה שאינה קלה. כח"כ קרוב אדרי למוקד הכוח המדיני, אך כמנכ"ל שיכון-עובדים הוא יכול להמשיך לשחות בענף הסתדרותי.

המנכ"ל נחמץ כסיכסוך קשה עם חברת סולל בונה. תחילתו כרכישה המפתיעה שביצעה סולל בונה - רכישת מחצית מחברת הבנייה של זכריה רווקר. שיכון-עובדים מיהרה לרכוש אז ביחד עם כלל חלק מארמות פרוייקט של שער-יצדק בירושלים.

לאדרי יש גם סיכסוך עם קונצרן הענק כור. מהותו - תביעות כספיות שיש לחברת יובל גד, שהיא חברת-בת של כור. על עבודות שביצעה ושאררי מסרב לשלם לה את המגיע לה.

אם לא די לו בזה, שבים ומזכירים לו, באמצעות פנייה למוכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, את האמת הישנה-נושנה ששיכון-עובדים הפסיד קה מוזמן לבנות ולשלוט עליה ושהיא משכנת את המעמד העשיר.

כאשר ותקף בעניין זה יתגונן אדרי בעזרת רשימה של כל צמרת ההסתדרות שמתגוררת בשיכונים-פאר אלה, והם לא מעטים. אך עתה, בעידן של משבר כלכלי רחבי-היקף, הוא יידרש להסביר מה הקשר בין חברתו והפועלים, ומדי כראיות החוקת החברה במימנה הנוכחי שלה.

בשטחים הברזשים. מזכיר חברת העובדים החדש, דני רוולוי, יכנס לעובי הקורה בתוך זמן קצר. יריביו של הגבר הנאה מבטיחים לו חורף חם.

ובכל זאת נדמה שהסכסוך מססה על עניין חמור פי כמה של חברת העובדים, והוא כניסתם המאסיביות לבניה לפרוייקטים אחרים בשטחים הכבושים. אחת החצעות שיועלו תהיה שסולל בונה הבלע בתוכה את שיכון עובדים, כדי ליעיל את חברת העובדים. אדרי יתגונן בכל כוחו נגד הרעיון. אך המאבק על רמותה של חברת העובדים לא יוכרע בחודו של רוולוי, אלא מעבר לקו הירוק, שם יוצרת ההסתדרות לעצמה מימור מוסרי חדש.

את הסכום הזה מוצע לחסוך בפת"מ עו"ש (פיקרון תושב מקומי במט"ח), כתנאי שיהיה מונח כבנק לפחות חודש, לא פחות. הסיבה לכך היא שהבנק משלם עבור הפת"מ, או ליתר דיוק כאשר הפיקרון צמוד לדולר הוא "עושה" קצת פחות מהאינפלציה, אך יותר מהפק"מ. אבל במיקרה של הפק"ם אין עמלה, בפת"מ יש עמלה ויש היטל על מט"ח של 1% ויש הפרשי שער, כסך הכל כ-4%.

עכשיו מובן למה לא כדאי פת"מ לשבועיים ואפילו שלושה, משום שהעמלות, "אכלו" את החלק הטוב שבשכר האשונים. נשאר לנו 48 אלף שקלים. להתחיל את החודש. רבע מסכום זה נוציא על מיצרי-היסוד של תחילת החודש - "הלכו" עוד 12 אלף שקל. חלק מסכום זה נוכל לחסוך אם נשתמש בכרטיס האשראי.

נשארנו 36 אלף שקל. את אלה צריך לחלק לשלושה, כעצת ד"ר גרעון פישלון תל-אביב. שליש ועוד שליש ברשימת תל-אביב. שליש ושליש נשאר ועוד שליש: שליש ראשון נשאר כחשבון העו"ש; שליש שני "לסגור" בפק"מ לשבועיים ושליש שלישי, שגם הוא מורכב מ-12 אלף שקל, "לסגור" בפק"ם לשלושה שבועות.

נכון, שקשה לעמוד בתכנון מדוייק, ולפעמים נהיה חייבים באחד השבועות לגלוש לאוברדראפט. לא

לנקש הנחה על מזומן. לא צריך להתיישב בעיקר לא בימים אלה, כאשר מזומנים שווים יותר.

המחיר אצל השכן

עוד עצה שהיא טובה לכל עת ובמיוחד היום. צריך לעשות מה שהאמריקאים עושים כבר מאות שנים. הם מחפשים את החנות הזולה ביותר. אם אתם קוראים עיתונים ולפעמים רואים את כולבוטק אתם בוודאי יודעים שההבדלים עצומים - אותו מוצר במחיר כפול. אז בבקשה, למה לא נשלם רק חצי?

גם במחיר הוול הם מרוויחים. עובדה, אז צריך להתרגל לנסוע לשוק. לקנות בדרוסה-יעיר אם זה בתל-אביב, להתמקח ולשלם במזומן כדי לשלם פחות.

ברגע זה טילפן אלי מר לשעת מצוקה, ושאל אם זה יהיה נכון להוציא את כל המשכורת מהבנק. אמרתי שלא, וכדי למנוע ממנו שאלה נוספת, הוספתי שאת המחצית (של המשכורת) יכניס לפת"מ לשבועיים, ואם הוא נגד הבנקים שיספר לכולם (על הנגד),

בתחילת כל חודש הוא יעלה את מחירי מוצרי או מיצרי-היסוד - כמו לחם, שמן, עוף, וכל היתר כולל חשמל וכל היתר - בשיעור האינפלציה - 15%. העיתוי של ההעלאה חשוב. בדרך-כלל בראשיתו של החודש. זו ההודמנות. כל מה שאפשר לקנות בסוף ינואר או ב-1 בפברואר, מאותם מיצרים שמחירים יעלה, צריך לקנות כתנאי, כמובן, שאפשר לשמור ולאחסן אותם לאורך החודש. הנה חישוב של 15% מתוך הוצאה של 1000 עד 15 אלף שקל בחודש.

מי שמקבל את משכורתו ב-5 או ב-7 בחודש, כדאי לו בחלט להיכנס לאוברדראפט של 10 אלפים שקל לכמה ימים. מכיוון שהבנקים גובים מאיתנו ריבית של חצי אחוז ליום,

שה, אבל אפשרי. לפני כמה חודשים פגשתי במכר ש"גמר" את הקאריירה בתור יועץ-השקעות כבנק, ועבר לעבוד בחברה פיננסית. כששאלתי אותו: נו, איך? אמר לי: המשכורת רווקא כסדר, אבל החודש ארוך מדי. זה בריוק מה שקרה לנו, לכולנו - החודש נעשה גדול ולינו הסיבה המיידית, כמובן, היא שכוח-הקניה של השכר שאנו מקבלים "התקצר", אנחנו מקבלים יותר שקלים, אך אפשר לקנות בהם פחות. וזהו, בקיצור, מה שקוראים שחיקת-שכר.

מה עושים כדי להגן על כוח-הקניה של השכר ולגמור את החודש בלי אוברדראפט? מי שיכול, קונה פחות ומוציא פחות, אך כאלה יש מעטים. מה

לקנות בראשית החודש, להשתמש בכרטיס-אשראי, לסגור כל שקל בבנק למועד קצר, לבקש הנחה על מזומן, ולתכנן את התקציב

וכינתיים ינצל את מה שהם מוכנים לתת. על האוברדראפט, אפילו נגלוש לכמה ימים בכמה אלפי שקלים, העניין משתלם.

אני יודע שזה קשה, וכי מי אמר שהאזניים קלים, הנה, לפני שנשנה שאל אותי אורח מחול - איך אתם יכולים לחיות באינפלציה של מאה אחוז? אמרתי לו שאין בעיה. אצלנו הכל צמוד, גם האינפלציה. או, הוא אמר - היום אני יודע את התשובה, ובגלל התשובה כולו אנחנו חייבים לתכנן את הוצאותינו בכל חודש ובמשך החודש. זה קשה בפעם הראשונה ואולי גם בפעם השניה, אבל, אם נכונים דברי או "נבואות" הכלכלנים, שנכוננו לנו עוד כמה חודשים טובים של אינפלציה דוהרת, כדאי שניכנס ל"שוונג" של תכנון תקציב המיטתה.

וכינתיים ינצל את מה שהם מוכנים לתת. על האוברדראפט, אפילו נגלוש לכמה ימים בכמה אלפי שקלים, העניין משתלם.

מומצע סטטיסטי חי

על פי הסטטיסטיקה מיישפחה ממוצעת מורכבת ממפרנס חצי, והכנסתה הממוצעת היא 60 אלף שקל, נטו. אני יודע שזה הרבה, לפחות בעיני מי שמשתכר חצי מזה. אבל במיקרה זה אני לא מוכן להתווכח.

אני מוכן להציע למיטתה כזו, שהבסיס שלה הוא אולי סטטיסטי, אבל היא חיה ונושמת, איך לגמור את החודש, למרות האינפלציה. חוץ מכל הדברים ה"חכמים" שכבר הזכרתי, יש עוד משהו, שאם תרצו, נכנה אותו תכנון התקציב המיטתה. דראפטים כבנק ישראל כלי חשוב, לנו אסור שזה יקרה, כי אנחנו, בנינו לממשלה, לא יכולים להרפס כסף. אם למיטתה שלנו יש הכנסה של 60 אלף שקלים, והיא מתחילה את החודש בלי אוברדראפט, דבר ראשון היא חוסכת 20%, שהם 12 אלף שקלים המיועדים להוצאות מיוחדות במהלך השנה; זה יכול להיות לרופא-שיניים, רישוי וביטוח של המכונית ואפילו לנסיעה לחו"ל.

יעלה לנו האוברדראפט שניים שלושה ואפילו ארבעה אחוזים, שהם 400 שקל, ואז במקום לחסוך על הקניה המרוכזת 15%, חסכנו 11% או 12%. זה הרבה. לעזור.

יש אשראי חנים

כרטיסי האשראי הם המצאה אמריקאית. המצאה טובה וגם נוחה. היא מאפשרת לנו לשלם עבור הקניות באיחור של חודש עד לאחרונה, ועכשיו באיחור של שבועיים. באינפלציה של 15% לחודש, שבועיים שווים 7%. בקיצור, אפשר לקנות ב-2 בחודש ולשלם ב-16 בחודש. או לקנות בסוף החודש, מה שיותר בטוח, ולשלם בתחילת החודש. אם אתם מקבלים את משכורתכם ב-1 בחודש, כדאי לקנות את מיצרי-היסוד בסופרמרקט הקרוב ולשלם בכרטיס האשראי. את הסכום שחשבתם, תכניסו לבנק לפק"מ (פיקרון קצר מועד) לשבועיים. עליו תקבלו ריבית חופשית מעמלות וממס של כ-4% (8% לחודש). כך הרווחתם כמה מאות שקלים על ההלוואה ללא ריבית של חברת כרטיסי האשראי ולא חשוב איזו, גם הן שייכות לבנקים.

ועוד עצה. ליצרנים, לסוחרים, לחנוונים ולכל אלה ש"מוכרים לך" יש הרגל חדש, להעלות את המחירים אחרי שהממשלה העלתה, ובדרך-כלל באחוז גבוה יותר. גם זה קורה בחלק מהראשון של כל חודש. ואם זה כך, כדאי גם פה לרכוש את "המאמץ" ולקנות בכרטיס אשראי, או אם הם מסרבים,

עושים, או ליתר דיוק צריכים לעשות, אלה שכדי לגמור את החודש צריכים "למתוח" את המשכורת לאורך כל החודש הנה כמה עצות שעשויות לעזור.

אך תחילה הערה: מי שיש לו אלרגיה לבנקים, מוטב שלא יקרא. אין ברירה, מוכרחים להשתמש בשירותים היקרים שלהם. כדי "לגלגל" את המשכורת עד סוף החודש. העצות טובות ויפות למי שאפשר להגדיר את הכנסתו כבינונית, או ממוצעת, על פי הכללים שקבעה הלישכה לסטטיסטי טיקה. מצטער, אין דרך אחרת ועוד מעט תבינו גם למה.

נבואה במישרה חלקית

כלכלנים קוראים לזה תחזית, אנתנו נקרא לזה הימור נבואי. כדי לדעת איך כדאי לי להתנהג בעתיד, אני צריך לדעת מה יקרה בחודשים הקרובים: האינפלציה תימשך וכל "המבינים" מסכימים שהיא תימשך בקצב של 10 עד 15 אחוז בחודש. כדי להיות בטוחים, בתוך כל מערבולת אירווארות, אנחנו רשאים לנהל שהאינפלציה תהיה של חצי אחוז ליום. את הנתון הזה רישמו לפניכם. הוא חשוב מאוד.

הדבר השני שצריך לברוק, הוא מה תעשה הממשלה באינפלציה של חצי אחוז ליום. היא תעשה בוודאי מה שעשתה בחודשים האחרונים. לא משום שכך הודיע שרה-אוצר יגאל כהן-אורגד, אלא משום שאין לו ברירה.